

Wyrok z dnia 4 listopada 2008 r.

II PK 81/08

1. Przeniesienie na inne stanowisko służbowe na podstawie art. 10 ust. 1a ustawy z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych (jednolity tekst: Dz.U. z 2001 r. Nr 86, poz. 953 ze zm.) jest samodzielną konstrukcją prawną, odmienną od wypowiedzenia warunków pracy lub płacy (art. 42 k.p.).

2. Cofnięcie ze skutkiem prawnym pozwu wniesionego do sądu rejonowego zobowiązuje ten sąd do umorzenia postępowania (art. 355 § 1 k.p.c.). Skoro pozew cofnięty nie wywołuje żadnych skutków, jakie ustawa wiąże z wytoczeniem powództwa (art. 203 § 2 k.p.c.), to nie ma znaczenia, czy został on wniesiony do sądu właściwego.

Przewodniczący SSN Jolanta Strusińska-Żukowska, Sędziowie SN:
Małgorzata Gersdorf, Zbigniew Hajn (sprawozdawca).

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 4 listopada 2008 r. sprawy z powództwa Zofii S.-K. przeciwko Urzędowi Kontroli Skarbowej w W. o przywrócenie dotychczasowych warunków pracy i płacy, wynagrodzenie, nagrodę pracowniczą, naruszenie dóbr osobistych, na skutek skargi kasacyjnej powódki od wyroku Sądu Okręgowego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie z dnia 15 października 2007 r. [...]

o d d a l i ł skargę kasacyjną.

U z a s a d n i e

Po ostatecznym sprecyzowaniu powództwa przeciwko Urzędowi Kontroli Skarbowej w Warszawie w piśmie z 12 czerwca 2006 r. i w czasie rozprawy 7 września 2006 r., powódka Zofia S.-K. wniosła o: (-) przywrócenie jej na poprzednie warunki pracy i płacy, tj. na stanowisko naczelnika wydziału; (-) przywrócenie wysokości wynagrodzenia odpowiadającego stanowisku naczelnika wydziału z wyrównaniem

wynagrodzenia w zakresie różnicy między wynagrodzeniem, jakie otrzymywałyby, gdyby pracowała na stanowiskach inspektora kontroli skarbowej III stopnia i naczelnika wydziału, a wynagrodzeniem, jakie otrzymała od pozwanego za pracę na stanowisku inspektora kontroli skarbowej III stopnia po odebraniu jej stanowiska naczelnika wydziału, tj. za każdy miesiąc w okresie od 23 grudnia 2005 r. do dnia wydania wyroku w kwotach opisanych szczegółowo w pkt 2 wyżej wymienionego pisma i wskazanych w czasie rozprawy 7 września 2006 r. z ustawowymi odsetkami licznymi od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, za który przysługiwało wynagrodzenie, tj. 247,41 zł za okres od 23 do 31 grudnia 2005 r. i po 990,20 zł za każdy następny miesiąc do dnia wydania wyroku; (-) zasądzenie od pozwanego na jej rzecz 1.800 zł tytułem nagrody pracowniczej z ustawowymi odsetkami od 1 grudnia 2005 r. do dnia zapłaty.

Pozwany wniósł o oddalenie powództwa

Zgodnie z przyjętymi przez Sąd Rejonowy ustaleniami faktycznymi, powódka pracuje w pozwanym urzędzie od 7 lutego 1992 r., ostatnio na stanowisku inspektora kontroli skarbowej III stopnia z wynagrodzeniem miesięcznym 6. 895, 88 zł brutto. Dnia 7 lutego 1992 r. na podstawie art. 8 ust. 3 ustawy z 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej powódka została powołana na stanowisko inspektora kontroli skarbowej IV stopnia w Urzędzie Kontroli Skarbowej w W. Z dniem 15 listopada 1994 r. na podstawie art. 4 ustawy z 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych powódka została mianowana na stanowisko kierownika oddziału, a od 23 marca 2004 r. w związku z likwidacją stanowiska kierownika wydziału za zgodą powódki powierzono jej w drodze aktu mianowania stanowisko naczelnika III Wydziału Kontroli Podatkowej. Z dniem 1 grudnia 1994 r. na podstawie art. 8 ust. 3 ustawy z 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej powódka została powołana na stanowisko inspektora kontroli skarbowej trzeciego stopnia w Urzędzie Kontroli Skarbowej w W. Na podstawie Zarządzenia Dyrektora Urzędu Kontroli Skarbowej w W. [...] z 17 czerwca 2005 r., które zostało wydane na podstawie § 5 statutu urzędów kontroli skarbowej stanowiącego załącznik do zarządzenia Nr 42 Ministra Finansów z 24 grudnia 2003 r. w sprawie nadania statutu urzędom kontroli skarbowej (Dz. Urz. Ministra Finansów nr 17, poz. 96), została przeprowadzona u pozwanego reorganizacja, w wyniku której zlikwidowano, między innymi, całą komórkę organizacyjną powódki, tj. III Wydział Kontroli Podatkowej. Zadania tego Wydziału przydzielono innym komórkom organizacyjnym. W związku z tym zlikwidowano stanowisko naczelnika III

Wydziału Kontroli Podatkowej. W okresie od 20 czerwca 2005 r. do 27 października 2005 r. powódka była niezdolna do pracy. Pismem z 23 czerwca 2005 r. doręczonym jej 2 listopada 2005 r. na podstawie art. 10 ust. 1a ustawy z 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych w związku z art. 138 ust. 1 ustawy z 18 grudnia 1998 r. o służbie cywilnej z powodu reorganizacji i likwidacji stanowiska naczelnika III Wydziału Kontroli Podatkowej pozwany przeniósł powódkę od 22 czerwca 2005 r. do pracy w innej komórce organizacyjnej, tj. do Wydziału Kontroli Środków Unii Europejskiej, lecz tylko na stanowisko inspektora kontroli skarbowej III stopnia. Powódka utraciła stanowisko naczelnika III Wydziału Kontroli Podatkowej. W związku z tym jej wynagrodzenie obniżyło się do wynagrodzenia przyznawanego inspektorowi kontroli skarbowej z zastosowaniem najwyższego mnożnika w wysokości 1,6 w stosunku do kwoty bazowej za 2005 r. w wysokości 2.830,82 zł. Pozwany zapewnił powódkę, że przez okres 6 miesięcy liczony od dnia sporządzenia pisma z 23 czerwca 2005 r. przysługuje jej wynagrodzenie, które wypłacał do 22 grudnia 2005 r. Różnice w wysokości wynagrodzenia powódki przed likwidacją stanowiska naczelnika III Wydziału Kontroli Podatkowej w stosunku do okresu po likwidacji tego stanowiska były następujące: za okres do 31 grudnia 2005 r. - 247,41 zł i potem za każdy miesiąc 990,20 zł. Pismem z 29 listopada 2005 r. doręczonym powódce 2 grudnia 2005 r. pozwany przeniósł ją od 1 grudnia 2005 r. z Wydziału Kontroli Środków Unii Europejskiej do Wydziału Kontroli Nieujawnionych Źródeł Przychodu z zachowaniem dotychczasowego stanowiska służbowego i przyznanego wynagrodzenia. Jako przyczynę wskazał aktualne potrzeby organizacyjne. Zarządzeniem [...] dyrektora Urzędu Kontroli Skarbowej w W. z 1 grudnia 2005 r. w sprawie powołania Komisji do Spraw Planowania Kontroli Nieujawnionych Źródeł Przychodów powódka została powołana w skład tej Komisji. Powódka potraktowała wymienione pisma pozwanego jako wypowiedzenia zmieniające warunki umowy o pracę w rozumieniu art. 42 § 1-3 k.p. Z dniem 1 września 2005 r., na podstawie art. 53 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych powódka została powołana przez Prezesa Rady Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej w skład Resortowej Komisji Orzekającej w Sprawach Naruszenia Dyscypliny Finansów Publicznych przy Ministrze Zdrowia.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy dla Warszawy Żoliborza w Warszawie uznał powództwo za nieuzasadnione w przeważającej mierze i wyrokiem z 13 marca 2007 r.: (I) zasądził od pozwanego na rzecz powódki 247,41 zł z ustawo-

wymi odsetkami tytułem wyrównania wynagrodzenia za pracę za grudzień 2005 oraz po 990,20 zł z ustawowymi odsetkami za miesiąc od stycznia do kwietnia 2006; (II) nadał wyrokowi w pkt I rygor natychmiastowej wykonalności do 6.895,88 zł.; (III) umorzył postępowanie w zakresie naruszenia dóbr osobistych; (IV) w pozostałym zakresie powództwo oddalił; (V) zniósł wzajemnie między stronami koszty procesu.

Apelację od powyższego wyroku wniosła powódka, zaskarżając go w całości. Sąd Okręgowy, dzieląc ustalenia faktyczne Sądu pierwszej instancji i ich ocenę prawną: (I) oddalił apelację i (II) zasądził od powódki na rzecz pozwanego 1.350 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego strony pozwanej w instancji odwoławczej.

W skardze kasacyjnej powódka zaskarżyła wyrok Sądu Okręgowego w części, w zakresie oddalenia apelacji w przedmiocie wniosków o: (-) przywrócenie jej dotychczasowych warunków pracy i płacy, tj. stanowiska naczelnika wydziału oraz wysokości wynagrodzenia odpowiadającego stanowisku naczelnika wydziału; (-) zasądzenie na jej rzecz od pozwanego 990,20 zł za każdy miesiąc kalendarzowy, poczynając od 1 maja 2006 r. do 15 października 2007 r. (zgodnie z żądaniem apelacji - dzień wyrokowania przez Sąd Apelacyjny) wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, za który przysługiwało wynagrodzenie, tytułem wyrównania wynagrodzenia w zakresie różnicy między wynagrodzeniem, jakie otrzymywałaby, gdyby pracowała na stanowiskach inspektora kontroli skarbowej III stopnia i naczelnika wydziału, a wynagrodzeniem, jakie otrzymała od pozwanego za pracę na stanowisku inspektora kontroli skarbowej III stopnia po odebraniu jej stanowiska naczelnika wydziału; (-) zasądzenie na jej rzecz od pozwanego nagrody pracowniczej (tak zwanych „3%”) w wysokości 1.800 zł; uchylenie wyroku Sądu Rejonowego w punkcie III *petitum* (postanowienie w przedmiocie umorzenia postępowania) i zniesienie postępowania w zakresie dotkniętym nieważnością.

Opierając skargę na podstawie naruszenia prawa materialnego, powódka zarzuciła naruszenie: - art. 137 ust. 1 i 2 oraz art. 138 ust. 1 w związku z art. 2 ustawy z 18 grudnia 1998 r. o służbie cywilnej oraz w związku z art. 10 ust. 1a ustawy z 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych, przez ich błędną wykładnię, wskutek przyjęcia, że przepisy te wyczerpująco regulują kwestię przeniesienia powódki zatrudnionej na podstawie mianowania w oparciu o przepisy ustawy o pracownikach urzędów państwowych, która pozostaje jednocześnie członkiem korpusu

służby cywilnej na podstawie powołanej ustawy o służbie cywilnej; - art. 7 ust. 1 ustawy z 18 grudnia 1998 r. o służbie cywilnej, przez jego niezastosowanie na skutek błędnego przyjęcia, że art. 137 ust. 1 i 2 oraz 138 ust. 1 w związku z art. 2 tej ustawy wyczerpująco regulują sytuację powódki; - art. 45 § 1 oraz § 3 w związku z art. 42 § 1 k.p. w związku z art. 7 ust. 1 i ust. 2 ustawy z 18 grudnia 1998 r. o służbie cywilnej, przez ich niezastosowanie do powódki, podczas gdy powinny być zastosowane przy ocenie dopuszczalności i zasadności roszczeń powódki o przywrócenie do pracy na wcześniejszych warunkach; - art. 29 § 1 pkt 1 i 3 oraz § 4 w związku z art. 29 § 5 k.p. oraz art. 30 § 2¹ i § 5, art. 36 § 1 pkt 3, art. 42 § 1 i 3, art. 78 § 1, art. 11¹ k.p. w związku z art. 7 ustawy z 18 grudnia 1998 r. o służbie cywilnej i w związku z art. 5 tego Kodeksu, przez ich niezastosowanie, podczas gdy powinny być zastosowane przy ocenie dokonanych wobec powódki przez pozwanego zmian warunków pracy lub płacy w zakresie nieuregulowanym w art. 10 ust. 1a ustawy o pracownikach urzędów państwowych; - art. 32 Konstytucji RP, przez jego niezastosowanie, podczas gdy powinien mieć zastosowanie przy ocenie dokonanych wobec powódki przez pozwanego zmian warunków pracy lub płacy; (-) art. 67 ust. 3 ustawy z 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych w związku z art. 7 ust. 1 ustawy o służbie cywilnej w związku z art. 5 k.p. oraz w związku z art. 16 ustawy o pracownikach urzędów państwowych, przez ich niezastosowanie, podczas gdy powinny być zastosowane dla oceny dokonanych wobec powódki przez pozwanego zmian warunków pracy lub płacy; - art. 47 k.p. w związku z art. 5 tego Kodeksu, w związku z art. 7 ustawy z 18 grudnia 1998 r. o służbie cywilnej oraz w związku z art. 67 ust. 3 ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, przez ich niezastosowanie, podczas gdy winny mieć zastosowanie jako podstawa przyznania powódce, jako pracownikowi podlegającemu szczególnej ochronie, wyrównania wynagrodzenia za cały okres pracy na bezprawnie zmienionych warunkach; - art. 7 ust. 2 ustawy z 18 grudnia 1998 r. o służbie cywilnej i art. 44 k.p., przez ich błędną wykładnię, polegającą na uznaniu, że powódce przysługuje odwołanie do sądu pracy, przy jednoczesnym zakwestionowaniu, że powyższe przepisy, jak również wszelkie przepisy, które instytucję odwołania regulują - mają do niej zastosowanie (w tym regulujące roszczenia powódki - art. 45,47 k.p.); - art. 10 ust. 1a ustawy o pracownikach urzędów państwowych, przez jego: (1) błędną wykładnię wskutek przyjęcia, że pojęcie „przeniesienie na inne stanowisko służbowe” obejmuje również swym zakresem sytuację, gdy powódka, zajmująca jednocześnie

dwa różne stanowiska, tj. stanowisko naczelnika wydziału, powierzone przez pracodawcę oraz stanowisko inspektora kontroli skarbowej, nadane aktem powołania przez Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej, została pozbawiona stanowiska naczelnika wydziału, w drodze oświadczenia pracodawcy w przedmiocie przeniesienia jej na stanowisko inspektora kontroli skarbowej, które już zajmuje, podczas gdy prawidłowa wykładnia językowa oraz celowościowa prowadzi do przeciwnego wniosku oraz wskutek przyjęcia, że faktyczne, wewnętrzne zmiany w organizacji Urzędu Kontroli Skarbowej, w którym jest zatrudniona powódka, wyczerpywały przesłankę „reorganizacji urzędu” w rozumieniu powołanego przepisu, podczas gdy reorganizacja ta winna mieć swoje oparcie w przepisach prawa powszechnie obowiązującego i być dokonana w tym samym trybie co jego organizacja; (2) niewłaściwe zastosowanie, przez bezpodstawne, niezajdujące oparcia w dokonanych przez Sądy obydwu instancji ustaleniach faktycznych, przyjęcie, że przy przeniesieniu powódki pismem pozwanego z 23 czerwca 2005 r., zostały spełnione określone w tym przepisie: (i) przesłanka przeniesienia na stanowisko odpowiadające kwalifikacjom pracownika oraz (ii) przesłanka braku możliwości dalszego zatrudniania pracownika na dotychczasowym stanowisku naczelnika ze względu na likwidację tego stanowiska (błąd w subsumcji); - art. 20 ust. 2 lit. c ustawy z 18 grudnia 1998 r. o służbie cywilnej oraz art. 9 ust. 3 ustawy z 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej, przez ich niezastosowanie, podczas, gdy powinny być zastosowane przy dokonywanej przez Sąd ocenie legalności reorganizacji Urzędu Kontroli Skarbowej w W. jako przesłanki przeniesienia służbowego; - art. 8 oraz art. 11² k.p., przez ich niezastosowanie przy ocenie zasadności roszczenia powódki o nagrodę pracowniczą „3%”.

Ponadto pełnomocnik powódki zarzucił naruszenie: - art. 386 § 2 w związku z art. 379 pkt 6 k.p.c., których Sąd Okręgowy nie zastosował, w wyniku czego oddalił apelację od orzeczenia Sądu Rejonowego zawartego w pkt III wyroku, mimo że zachodziła nieważność postępowania w pierwszej instancji w tym zakresie; - art. 16 k.p.c. i art. 17 pkt 4 k.p.c., przez ich niewłaściwe zastosowanie, polegające na dokonaniu do tych przepisów subsumcji nieistniejącego i nieustalonego stanu faktycznego, jakoby w sprawie wystąpiło roszczenie majątkowe o zadośćuczynienie z tytułu naruszenia dóbr osobistych o wartości przedmiotu sporu nie wyższej niż 75.000 zł, podczas gdy żadne roszczenie majątkowe z tytułu naruszenia dóbr osobistych nie było formułowane.

Skarżąca wniosła o: - uchylenie wyroku Sądu Okręgowego w zaskarżonej części; - uchylenie wyroku Sądu Rejonowego w części, tj. w punkcie III petitum (postanowienie w przedmiocie umorzenia postępowania w zakresie naruszenia dóbr osobistych); - w zakresie naruszenia dóbr osobistych: o zniesienie postępowania w zakresie dotkniętym nieważnością i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd pierwszej instancji zgodnie z właściwością rzeczową; - orzeczenie co do istoty sprawy, przez uwzględnienie jej roszczeń o: (1) przywrócenie dotychczasowych warunków pracy i płacy, tj. stanowiska naczelnika wydziału oraz wysokości wynagrodzenia odpowiadającego stanowisku naczelnika wydziału; (2) zasądzenie na jej rzecz od pozwanego 990,20 zł za każdy miesiąc kalendarzowy, począwszy od 1 maja 2006 r. do 15 października 2007 r. (zgodnie z żądaniem apelacji - dzień wyrokowania przez Sąd Apelacyjny) wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, za który przysługiwało wynagrodzenie, tytułem wyrównania wynagrodzenia w zakresie różnicy między wynagrodzeniem, jakie otrzymywałaby, gdyby pracowała na stanowiskach inspektora kontroli skarbowej III stopnia i naczelnika wydziału a wynagrodzeniem, jakie otrzymała od pozwanego za pracę na stanowisku inspektora kontroli skarbowej III stopnia po odebraniu jej stanowiska naczelnika wydziału; (3) zasądzenie na jej rzecz od pozwanego nagrody pracowniczej „3%” w wysokości 1.800 zł.

Ewentualnie powódka wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku w części, w zakresie oddalenia przez Sąd Okręgowy apelacji w przedmiocie wniosków skarżącej o: (1) przywrócenie jej dotychczasowych warunków pracy i płacy, tj. stanowiska naczelnika wydziału oraz wysokości wynagrodzenia odpowiadającego stanowisku naczelnika wydziału; (2) zasądzenie na jej rzecz od pozwanego 990,20 zł za każdy miesiąc kalendarzowy, począwszy od 1 maja 2006 r. do 15 października 2007 r. (zgodnie z żądaniem apelacji - dzień wyrokowania przez Sąd Apelacyjny) wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, za który przysługiwało wynagrodzenie, tytułem wyrównania wynagrodzenia w zakresie różnicy między wynagrodzeniem, jakie otrzymywałaby, gdyby pracowała na stanowiskach inspektora kontroli skarbowej III stopnia i naczelnika wydziału, a wynagrodzeniem, jakie otrzymała od pozwanego za pracę na stanowisku inspektora kontroli skarbowej III stopnia po odebraniu jej stanowiska naczelnika wydziału; (3) zasądzenie na jej rzecz od pozwanego nagrody pracowniczej „3%” w wysokości 1.800 zł; (4) uchylenie wyroku Sądu Rejonowego w punkcie III petitum (postanowie-

nie w przedmiocie umorzenia postępowania w zakresie naruszenia dóbr osobistych) i zniesienie postępowania w zakresie dotkniętym nieważnością i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu.

Na koniec skarżąca wniosła o zasądzenie od pozwanego na jej rzecz kosztów procesu za wszystkie instancje, w tym kosztów zastępstwa procesowego, jak również kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego wynikających z postępowania przez Sądem Najwyższym ze skargi kasacyjnej, według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna została oddalona, ponieważ jej podstawy okazały się nieuzasadnione. Poza sporem pozostaje, że powódka należy do grupy członków korpusu służby cywilnej zatrudnionych na podstawie mianowania zgodnie z ustawą z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych (jednolity tekst: Dz. U. z 2001 r. Nr 86, poz. 953 ze zm.), do których na podstawie art. 138 mającej zastosowanie w niniejszej sprawie ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o służbie cywilnej (Dz.U. z 1999 r. Nr 49, poz. 483 ze zm.), w związku z art. 43 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej (jednolity tekst: Dz.U. z 2004 r. Nr 8, poz. 65 ze zm.) należało stosować art. 10 ust. 1a, 1b i 5, art. 13-16 oraz art. 27 ust. 3 tej ustawy, tj. ustawy o pracownikach urzędów państwowych. Nie ma więc wątpliwości, że do powódki ma zastosowanie art. 10 ust. 1a ustawy o pracownikach urzędów państwowych. Według tego przepisu „w razie reorganizacji urzędu urzędnika państwowego mianowanego można przenieść na inne stanowisko służbowe, odpowiadające kwalifikacjom pracownika, jeżeli ze względu na likwidację stanowiska zajmowanego przez urzędnika nie jest możliwe dalsze jego zatrudnienie na tym stanowisku. Po przeniesieniu przysługuje wynagrodzenie stosowne do wykonywanej pracy, lecz przez okres sześciu miesięcy nie niższe od dotychczasowego.” Bezspornie też do powódki mają zastosowanie przepisy ustawy z 18 grudnia 1998 r. o służbie cywilnej, w tym art. 7 ust. 1, zgodnie z którym w sprawach wynikających ze stosunku pracy członka korpusu służby cywilnej, nieuregulowanych w tej ustawie, stosuje się przepisy Kodeksu pracy i inne przepisy prawa pracy (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 2 lipca 2002 r., I PKN 250/01, OSNP 2004 nr 8, poz. 141). Sąd Okręgowy tego nie kwestionuje, wskazując jednak trafnie, że przepis ten stanowi, że tylko w sprawach nieure-

gulowanych w ustawie z 18 grudnia 1998 r. o służbie cywilnej stosuje się przepisy Kodeksu pracy, natomiast zawarte w art. 138 tej ustawy odesłanie do wymienionych tam przepisów ustawy o pracownikach urzędów państwowych oznacza uregulowanie niedopuszczające stosowania Kodeksu pracy. Wniosek ten znajduje potwierdzenie w art. 5 k.p., który stanowi, że jeżeli stosunek pracy określonej kategorii pracowników regulują przepisy szczególne, to przepisy Kodeksu pracy stosuje się w zakresie nieuregulowanym tymi przepisami. Nie ma też podstaw do uznania trafności twierdzeń skarżącej, że art. 10 ust. 1a ustawy o pracownikach urzędów państwowych reguluje jedynie przesłanki przeniesienia urzędnika na inne stanowisko, a w pozostałym zakresie należy stosować przepisy Kodeksu pracy dotyczące wypowiedzenia warunków pracy lub płacy, tj. wskazane w uzasadnieniu podstawy naruszenia prawa materialnego artykuły: 45 § 1 oraz § 3 w związku z 42 § 1, a także art. 29 § 1 pkt 1 i 3 oraz § 4 w związku z art. 29 § 5 oraz art. 30 § 2¹ i § 5, art. 36 § 1 pkt 3, art. 42 §1 i 3 k.p. Wbrew temu twierdzeniu, przeniesienie pracownika na inne stanowisko służbowe, o którym stanowi art. 10 ust. 1a ustawy o pracownikach urzędów państwowych, jest samodzielną konstrukcją prawną uregulowaną w tym przepisie, odmienną od unormowanego w Kodeksie pracy wypowiedzenia warunków pracy lub płacy. Świadczy o tym już użycie określenia „przenieść na inne stanowisko”, które w języku prawnym prawa pracy oznacza zmianę stanowiska w drodze polecenia pracodawcy, a nie w drodze wypowiedzenia pozostawiającego pracownikowi wpływ na skuteczność jednostronnego działania pracodawcy w sferze jego warunków pracy. Tym samym rozważany przepis określa tryb zmiany warunków zatrudnienia (decyzja zawierająca polecenie pracodawcy). Poza tym nie ogranicza się on do wskazania przesłanek przeniesienia, lecz ustala także gwarancje ochrony jego zatrudnienia (o czym niżej). Należy też dodać, że pogląd, że przeniesienie z art. 10 ust. 1a ustawy o pracownikach urzędów państwowych nie jest wypowiedzeniem zmieniającym został już wcześniej wyrażony przez Sąd Najwyższy (zob. uzasadnienie wyroku z 6 września 2005 r., I PK 52/05, OSNP 2006 nr 13-14, poz. 204).

Wobec powyższego zarzuty naruszenia art. 137 ust. 1 i 2 oraz art. 138 ust. 1 w związku z art. 2 ustawy z 18 grudnia 1998 r. o służbie cywilnej, w związku z art. 10 ust. 1a ustawy z 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych oraz art. 7 ust. 1 i 2 ustawy z 18 grudnia 1998 r. o służbie cywilnej, a także artykułów: 44, 45 § 1 oraz § 3 w związku z 42 § 1, a także art. 29 § 1 pkt 1 i 3 oraz § 4 w związku z art. 29 § 5 oraz art. 30 § 2¹ i § 5, art. 36 § 1 pkt 3, art. 42 §1 i 3 k.p., oparte na założeniu,

że czynność przeniesienia normowana w art. 10 ust. 1a ustawy o pracownikach urzędów państwowych opiera się na konstrukcji wypowiedzenia zmieniającego, okazały się nieuzasadnione.

Należy przy tym stwierdzić, że rozważane uprawnienie pracodawcy do przeniesienia pracownika jest daleko idące, zważywszy na to, że jego zastosowanie prowadzi do zmiany stanowiska (rodzaju pracy) oraz może powodować zmniejszenie wynagrodzenia za pracę. Niemniej jednak, jak słusznie wskazuje Sąd Najwyższy, na gruncie wykładni art. 10 ust. 1a ustawy o pracownikach urzędów państwowych, publiczny charakter zadań pracownika może uzasadniać konieczność jego większej dyspozycyjności i niemożliwość przedkładania ochrony jego zatrudnienia nad ważne potrzeby publiczne i społeczne (uzasadnienie wyroku z 28 kwietnia 2005 r., I PK 161/04, OSNP 2006 nr 1-2, poz. 7). Wskazana zwiększona dyspozycyjność pracowników objętych rozważanym przepisem nie uzasadnia też kasacyjnego zarzutu naruszenia art. 32 Konstytucji RP, przez to, że powódka ma gorszą sytuację prawną niż inne osoby zatrudnione w służbie cywilnej. Szczegółowe ustosunkowanie się do tego zarzutu uniemożliwia jego ogólnikowość, brak jasności co do tego, czy dotyczy on art. 32 ust. 1 (zasada równego traktowania przez władze publiczne), ust. 2 (zakaz dyskryminacji), czy całego tego unormowania, a także brak argumentacji na rzecz tezy, że skarżąca ma mniejszą ochronę w stosunkach z pracodawcą niż inni członkowie korpusu służby cywilnej. W tej sytuacji wystarczy ograniczyć się do uwagi, że porównanie związanej z przeniesieniem ochrony członków korpusu służby cywilnej objętych art. 10 ustawy o pracownikach urzędów państwowych wskazuje na silniejsze gwarancje ich ochrony przed przeniesieniem na inne stanowisko niż członków korpusu służby cywilnej podlegających w tym zakresie regulacjom przeniesienia w art. 50-53 ustawy o służbie cywilnej.

Wskazana powyżej możliwość daleko idącej, jednostronnej zmiany podstawowych warunków stosunku pracy grupy pracowników, do której należy powódka, wymaga ścisłej wykładni przesłanek jej zastosowania. Z art. 10 ust. 1a ustawy o pracownikach urzędów państwowych wynika, że uregulowane w nim przeniesienie służbowe możliwe jest tylko w razie łącznego wystąpienia trzech przesłanek, tj.: reorganizacji urzędu, likwidacji stanowiska zajmowanego przez urzędnika w następstwie reorganizacji i niemożności dalszego zatrudnienia urzędnika na tym stanowisku. Reorganizacja jest w istocie rzeczą zmianą dotychczasowej organizacji (zob. Słownik języka polskiego, tom 4, red. M. Bańko, Warszawa 2007, s. 417). Z tego względu

należy zasadniczo zgodzić się z poglądem Naczelnego Sądu Administracyjnego, według którego przez reorganizację w rozumieniu rozważanego przepisu należy rozumieć zmianę organizacji urzędu dokonaną w takim samym trybie, jak przy ustalaniu struktury urzędu (np. wyrok z 25 lutego 1998 r., II SA 1429/97, ONSA 1998 nr 4, poz. 152). Zasada ta ma jednak pełne zastosowanie w sytuacji, gdy przepisy nie przewidują odmiennego (w stosunku do organizacji) sposobu reorganizacji. Nie powinno natomiast ulegać wątpliwości, że za reorganizację w rozumieniu art. 10 ust 1a należy uznać każdą przeprowadzoną zgodnie z prawem zmianę pierwotnej organizacji urzędu, nawet gdyby zasady tej zmiany były inne niż zasady pierwotnego zorganizowania urzędu. Wobec tego zasadnie, choć z nadmiernie skrótowym uzasadnieniem, przyjęto w zaskarżonym wyroku, że w rozpatrywanej sprawie miała miejsce zgodna z prawem reorganizacja urzędu. Zgodnie bowiem z art. 10 ust. 3 ustawy z 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej (jednolity tekst: Dz. U. z 2004 r. Nr 8 poz. 65 ze zm.) minister właściwy do spraw finansów publicznych określa, w drodze rozporządzenia, organizację urzędów kontroli skarbowej, zapewniając sprawne wykonywanie zadań kontroli skarbowej. Natomiast według art. 9 ust. 4 tej ustawy minister właściwy do spraw finansów publicznych, w drodze zarządzenia, nadaje statut urzędom kontroli skarbowej. Z kolei rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 28 czerwca 2002 r. w sprawie organizacji urzędów kontroli skarbowej (Dz.U. Nr 96, poz. 856 ze zm.) określa zasady organizacji urzędów kontroli skarbowej (w tym ich podziału na komórki i rodzaje komórek wewnętrznych) oraz system kierownictwa. Nie określa ono, co zrozumiałe, struktury organizacyjnej poszczególnych urzędów. Sposób określania struktury organizacyjnej poszczególnych urzędów został natomiast uregulowany w § 5 statutu urzędu kontroli skarbowej ustalonego na podstawie art. 9 ust. 4 wymienionej wyżej ustawy zarządzeniem Nr 42 Ministra Finansów z 24 grudnia 2003 r. w sprawie nadania statutu urzędom kontroli skarbowej (Dz. Urz. Ministra Finansów nr 17, poz. 96). Zgodnie z tym przepisem regulamin organizacyjny urzędu określający, między innymi, strukturę organizacyjną urzędu i szczegółowy zakres działania komórek organizacyjnych w urzędzie określa dyrektor urzędu. Jak wynika z przyjętych w sprawie ustaleń faktycznych w tym właśnie trybie (a więc trybie przewidzianym dla organizacji urzędu) została dokonana reorganizacja, w wyniku której zlikwidowano III Wydział Kontroli Podatkowej, którego naczelniczką była powódka. Reorganizacji tej dokonano bowiem na podstawie regulaminu organizacyjnego Urzędu Kontroli Skar-

bowej w W., ustalonego zarządzeniem [...] dyrektora Urzędu Kontroli Skarbowej w W. z dnia 17 czerwca 2005 r., wydanego zgodnie z powyższymi przepisami.

Nietrafnie też skarżąca zarzuca naruszenie art. 20 ust. 2 lit. c ustawy z 18 grudnia 1998 r. o służbie cywilnej, z którego wynika, że regulamin organizacyjny nadaje urzędowi właściwy organ administracji rządowej na wniosek dyrektora urzędu. Przepis ten miał bowiem charakter unormowania ogólnego, podczas gdy sposób ustalenia regulaminu organizacyjnego w urzędach kontroli skarbowej został w szczególności (odmienny) sposób określony w powołanych wyżej przepisach ustawy o kontroli skarbowej.

W świetle ustaleń faktycznych przyjętych w podstawie zaskarżonego wyroku nie ma też wątpliwości, że w rezultacie likwidacji III Wydziału Kontroli Podatkowej zlikwidowano stanowisko naczelnika tego wydziału. W rezultacie niemożliwe było dalsze zatrudnianie powódki na tym stanowisku. Bezpodstawne jest też twierdzenie zawarte w rozpoznawanej skardze, że skoro nie zlikwidowano wszystkich stanowisk naczelników, a powstały dodatkowe komórki organizacyjne kierowane przez naczelnika, o takim samym zakresie działania jak komórka kierowana przez powódkę, tylko o innej nazwie, to nie zachodzi sytuacja określona w art. 10 ust. 1a ustawy o pracownikach urzędów państwowych. Twierdzenie to nie ma oparcia w ustaleniach faktycznych, którymi Sąd Najwyższy jest związany. Ponadto nie zostało ono w żaden sposób skonkretyzowane i udokumentowane.

Nie zasługuje także na uwzględnienie twierdzenie skarżącej, że w jej przypadku nie miało miejsca przeniesienie, o którym mowa w art. 10 ust. 1a, skoro odebrano jej tylko stanowisko naczelnika, a nie powierzono innego stanowiska. Takim innym stanowiskiem nie jest bowiem stanowisko inspektora kontroli skarbowej III stopnia, bowiem takim inspektorem była od 1994 r., w tym w całym okresie pełnienia funkcji naczelnika wydziału. Zarzut ten także jest niezgodny z ustaleniem Sądu, że powódka została przeniesiona ze stanowiska naczelnika do Wydziału Kontroli Środków Unii Europejskiej na stanowisko inspektora Kontroli Skarbowej III stopnia. Nawet jednak gdyby przyjąć, że powódka zajmowała jednocześnie dwa stanowiska - naczelnika wydziału i inspektora kontroli skarbowej, to i tak nie można przyznać racji jej argumentom. Skarżąca nie bierze bowiem pod uwagę, że przeniesienie z art. 10 ust. 1a ma szczególny charakter, bowiem nie jest przeniesieniem z jednego istniejącego stanowiska na inne, lecz zawsze wiąże się z likwidacją stanowiska dotychczasowego. Hipoteza normy wynikającej z tego przepisu obejmuje także sytuację sugerowa-

ną przez powódkę, polegającą na ograniczeniu jej rodzaju pracy (stanowiska) do pracy inspektora kontroli skarbowej. Wobec powyższego nietrafne okazały się zarzuty dotyczące błędnego uznania przez Sąd, że zostały spełnione przesłanki przeniesienia na inne stanowisko służbowe, o którym stanowi art. 10 ust. 1a ustawy o pracownikach urzędów państwowych.

Bezpodstawne okazały się także zarzuty dotyczące naruszenia gwarancji z art. 10 ust. 1a wskazanej powyżej ustawy. Gwarancje te polegają na wymogu, aby inne stanowisko służbowe, na które przenoszony jest urzędnik, odpowiadało jego kwalifikacjom oraz na zapewnieniu przez sześć miesięcy po przeniesieniu dotychczasowego wynagrodzenia. W ocenie Sądu Najwyższego zostały one dochowane. Skarga nie dotyczy wyroku w części zasądzającej wynagrodzenie powódki za ten 6-miesięczny okres, liczony trafnie w zaskarżonym wyroku od doręczenia powódce pisma z 23 czerwca 2005 r., tj. od 2 listopada 2005 r., a nie od daty jego sporządzenia. Kwestionuje natomiast wyrok w kwestii kwalifikacji. Skarżąca nie ma jednak racji. Powódka została bowiem przeniesiona na stanowisko inspektora kontroli skarbowej, a więc na stanowisko zgodne z jej kwalifikacjami. Zarzut ten jest także bezprzedmiotowy, skoro skarżąca nie dochodzi ukształtowania jej pozycji zgodnie z gwarancjami z art. 10 ust. 1a, lecz żąda przywrócenia do pracy na stanowisku naczelnika wydziału błędnie uznając, że pismo z 23 czerwca 2005 r. (i kolejne przeniesienia) miało charakter wypowiedzenia zmieniającego. W tej sytuacji należy uznać, że kwestia zgodności ukształtowania jej warunków zatrudnienia po przeniesieniu zgodnie z pismem z 23 czerwca 2005 r. z art. 10 ust. 1a nie jest objęta pozwem, a tym samym apelacją.

Bezzasadne są też zarzuty naruszenia art. 67 ust. 3 ustawy z 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2005 r. Nr 14 poz. 114 ze zm.) w związku z art. 7 ust. 1 ustawy z 18 grudnia 1998 r. o służbie cywilnej, w związku z art. 5 k.p. oraz w związku z art. 16 ustawy o pracownikach urzędów państwowych, przez ich niezastosowanie, podczas gdy powinny być one zastosowane dla oceny dokonanych wobec powódki przez pozwanego zmian warunków pracy lub płacy oraz art. 47 w związku z art. 5 k.p. i w związku z art. 7 ustawy o służbie cywilnej z 18 grudnia 1998 r. oraz w związku z art. 67 ust. 3 ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, które zdaniem skarżącej winny mieć zastosowanie jako podstawa przyznania jej, jako pracownicy podlegającej szczególnej ochronie, wyrównania wynagrodzenia za cały okres pracy

na bezprawnie zmienionych warunkach. Zarzuty te oparte zostały na błędnym założeniu, że pismami z 23 czerwca 2005 r. i z 29 listopada 2005 r. dokonano wypowiedzenia warunków pracy lub płacy. Natomiast zarzut naruszenia art. 47 w związku z art. 5 k.p. i w związku z art. 7 ustawy o służbie cywilnej z 18 grudnia 1998 r. oraz w związku z art. 67 ust. 3 ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych jest zupełnie niezrozumiały, skoro powódka nie była przewrócona do pracy.

Bezpodstawny jest również zarzut naruszenia art. 8 i art. 11² k.p., przez ich niezastosowanie przy ocenie zasadności roszczenia powódki o nagrodę pracowniczą „3%”. Nagroda ta została uregulowana w art. 85 ust. 1 ustawy z 18 grudnia 1998 r. o służbie cywilnej, który stanowi, że członkom korpusu służby cywilnej za szczególne osiągnięcia w pracy zawodowej można przyznać nagrodę ze specjalnie utworzonego w tym celu funduszu nagród w służbie cywilnej (ust. 1) oraz że fundusz nagród w wysokości 3% planowanych wynagrodzeń osobowych pozostaje w dyspozycji dyrektorów generalnych urzędów i może być przez nich podwyższany w ramach posiadanych środków na wynagrodzenia (ust. 2). Sporządzający skargę pełnomocnik skarżącej nie wyjaśnił na czym polega naruszenie art. 8 k.p. i w jaki sposób został naruszony art. 11² k.p. Nie zauważając różnic w treści tych przepisów argumentuje on ich naruszenie łącznie, wskazując, że przejawia się ono w nieustaleniu przez pozwanego regulaminu wynagradzania, przyjęciu przez Sąd Okręgowy uznaniowego charakteru tej nagrody oraz nieprzyznaniu jej powódce, w sytuacji gdy nie przyznano jej tylko w szczególnych przypadkach, takich jak urlop macierzyński, urlop wychowawczy i postępowanie dyscyplinarne. Wobec takiej argumentacji możliwe jest jedynie ogólne wskazanie, że przyjęcie przez Sąd uznaniowego charakteru nagrody „3%”, a w związku z tym braku obowiązku ustalania regulaminu jej przyznawania, ma oparcie w brzmieniu powołanego wyżej art. 85 ustawy z 18 grudnia 1998 r. o służbie cywilnej, którego naruszenia skarżąca nie zarzuciła. Podniesione w skardze okoliczności nie wskazują też na naruszenie zasady równego traktowania w zatrudnieniu (art. 11² k.p.). Przeciwnie, skoro - jak przyznano w skardze - nagrody tej w 2005 r. nie przyznano osobom korzystającym z urlopów macierzyńskich i wychowawczych, to twierdzenie o nierównym traktowaniu powódki korzystającej w tym roku z ponad czteromiesięcznego zwolnienia jest nieprzekonujące.

Niezrozumiały jest zarzut naruszenia art. 386 § 2 k.p.c. w związku z art. 379 pkt 6 k.p.c., przez ich niezastosowanie, w wyniku czego Sąd Okręgowy oddalił ape-

lację od orzeczenia Sądu Rejonowego zawartego w pkt III wyroku, mimo że zachodziła nieważność postępowania w pierwszej instancji w tym zakresie. W celu wyjaśnienia tego zarzutu należy wskazać, że w pkt III wyroku Sąd Rejonowy umorzył postępowanie w zakresie naruszenia dóbr osobistych, motywując to tym, że profesjonalny pełnomocnik powódki w czasie rozprawy cofnął w tym zakresie pozew ze zrzeczeniem się roszczenia. W apelacji pełnomocnik powódki zarzucił jednak, że wyrok Sądu Rejonowego w tym zakresie jest nieważny na podstawie art. 379 pkt 6 k.p.c., ponieważ zgodnie z art. 17 pkt 1 k.p.c. do rozpoznania sprawy o naruszenie dóbr osobistych właściwy jest Sąd Okręgowy. Poza tym, podniósł, że Sąd orzekł w sprawie, której nie było, ponieważ powódka nie sformułowała żadnych roszczeń z tytułu naruszenia jej dóbr osobistych, choć naruszenie tych dóbr podnosiła. Sąd Okręgowy oddalił ten zarzut, podkreślając, że na rozprawie w pierwszej instancji 7 września 2006 r. pełnomocnik powódki cofnął powództwo w zakresie naruszenia dóbr osobistych. Istotnie, jak wynika z niezakwestionowanego w przewidzianym trybie protokołu rozprawy, pełnomocnik powódki cofnął powództwo „w zakresie roszczenia dotyczącego naruszenia dóbr osobistych”, a pełnomocnik strony pozwanej wyraził na to zgodę. Oceniając tę kwestię należy stwierdzić, że zarzut kasacyjny w tym zakresie jest bezpodstawny. Bez względu na to, czy i jak zostały sformułowane roszczenia w zakresie naruszenia dóbr osobistych powódki, a więc bez względu na to, czy sprawa w tym zakresie miała charakter sprawy o prawa niemajątkowe (podlegające właściwości sądu okręgowego), czy też o majątkowe należące do właściwości sądu rejonowego na zasadzie art. 17 pkt 4 k.p.c. (zob. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 5 października 2006 r., I PZP 3/06, OSNP 2007 nr 11-12, poz. 151), to cofnięcie ze skutkiem prawnym pozwu w tym zakresie zobowiązywało Sąd Rejonowy do umorzenia postępowania w odpowiedniej części (art. 355 § 1 k.p.c.). Przy tym, skoro pozew cofnięty nie wywołuje żadnych skutków, jakie ustawa wiąże z wytoczeniem powództwa (art. 203 § 2 k.p.c.), to nie ma znaczenia, czy został on wniesiony przed sąd właściwy.

Wobec powyższego Sąd Najwyższy, na podstawie 398¹⁴ k.p.c. orzekł jak w sentencji.

=====